

A kolozsvári orvos-természettudományi társulat alapszabályai.

Első fejezet: Czim.

1. §. A társulat czíme: kolozsvári orvos-természettudományi társulat.

Második fejezet: Czél.

2. §. Czélja: a) az orvosi és természettudományok mívelése és terjesztése.
b) az ügyfelek közötti összetartás erősítése és tovább fejlesztése.

Harmadik fejezet: Eszközök.

3. §. A társulat e czélból:
a) időszakonként gyűléseket tart, melyeken a tagok észleleteiket, tanulmányaikat egymással közlik s megvitatnak minden e szakma körben felmerülő nevezetesebb kérdést.
b) népszerű tudományos felolvasásokat rendez.
c) a gyűlések és felolvasások tárgyait hirlapilag kivonatossal közlésezi.
d) saját könyvtárt tart.

Negyedik fejezet: Tagok.

4. §. A tagok: a) rendesek, b) pártolók.
a) rendez tag minden magyarhoni állampolgár lehet, ki az orvosi vagy természettudományokkal foglalkozik, vagy azok iránt érdeklél viselkedik.
b) Pártoló tagnak az nevezetik, ki a társulat alapját legalább 100 forint o. é. növeli, mely m. k. állampapírokban is fizethető.
Ötödik fejezet: Tagválasztás.

5. §. A ki rendes tag akar lenni, ebbeli szándékát vagy maga, vagy valamely általa felkért rendes tag a választmányának bármely időben bejelenti. Az így ajánlottakról a tiszti kar a választmányi gyűlésen jelentést tesz, hol a megválasztás szavazattöbbséggel esik meg. Pártoló tagok a választmány valamely tagjánál bármely időben bejelentethetik, megválasztásuk azonban csak a közgyűlésen és pedig a választmány véleményes jelentése alapján történhetik meg.

Hatodik fejezet: A tagok jogai.

6. §. A tagok a társulat közgyűlésein és tudományos összejövetelein megjelenhetnek, felolvasásokat, értekezéseket tarthatnak. A közgyűléseken szavazhatnak. A szakgyűlésekre és népszerű tudományos felolvasásokra vendégeket bevezethetnek.

Hetedik fejezet: A tagok kötelességei.

7. §. Beirási díj 2 ft. A rendes tag, ha helybeli, a társulat pénztárába 3, ha vidéki 2 frtot fizet. A tagdíj az év első negyedében a pénztárnoknál fizetendő. Az évi tagdíjnak megfelelő tökélet is lehet letenni; kolozsváriaknak 50 frtot, vidékieknek 35 frtot közpénzben.

8. §. Ki a társulat tagjai közül bármely okból ki akar lépni, ebbeli szándékát a társulat tiszti karánál jó eleve be kell jelentenie.

Nyolcadik fejezet: Tisztviselők.

9. §. A társulat minden második évben választ egy elnököt, egy titkárt, egy pénztárókot.

Minden évben két szakelnököt, (10. §.) két szakjegyzőt és hat választmányi tagot (három az orvosi és három a természettudományi szakból.) Ezek összesen képezik a választmányt, mely az ügyeket a különböző üléseken vezeti.

Kilencedik fejezet: Gyűlések.

A társulat gyűlései háromfélék: a) szakgyűlések, b) választmányi és c) közgyűlések.

10. §. A szakgyűlések tisztán tudományos összejövetelei a társulatnak. Kétfélek: a) orvosi és b) természettudományi szakgyűlések, melyeken a szakelnökök vezetik a tárgyalást és a szakjegyzők viszik a jegyzőkönyvet a gyűlés folyamáról. Tartásuk időrendjét minden évben az első közgyűlés határozza meg, az egyes gyűlések tartásáról a tagok hirlapilag tudósíttatnak. Minden belépő tag nyilatkozik: melyik szakosztálynak kíván résztvevő tagja lenni.

11. §. Választmányi gyűlést a társulat három hónapokint, szükség esetében azonban többször is tart. Tárgya: a társulat belügyeinek rendezése. Hogy a határozat érvényes legyen, egy elnökön kívül legalább 5 tagnak kell jelen lenni a választmányból. A választmány, mint közvetlenül igazgató és végrehajtó testület, saját körében határozhat ugyan, de minden intézkedéséért a közgyűlésnek felelős. A választmány időszakonként bizottságilag megvizsgálja a pénztárt.

12. §. Közgyűlést a társulat évenként egyszer az év elején tart, melyre a tagok hirlapi hirdetések által hivatnak meg. Ezeket a társulat tisztviselői tesznek jelentést a társulat mult évi szellemi működéséről, gyarapodásáról és pénzállásáról. Pártoló tagok csak itt választhatók. Az év közben megválasztott rendes tagok a közgyűlésen bejelentendők; a megválasztásra ajánlatba hozott, de a választmány által meg nem választott tagjelöltek netáni felfolyamodását a közgyűlés intézi el. Résztvenni, valamint a társulati szavazatokra vonatkozó javaslatokkal fellépni minden tagnak joga van. A közgyűlés érvényes határozatára általános szótöbbség és legalább 10 tag jelenléte szükséges.

Sürgös és fontos ügyekben rendkívüli közgyűlés tartható 15 tag által aláírt indokolt kérvény alapján szintén hívható össze közgyűlés.

A közgyűlés tartásának ideje az illető politikai hatóságnál, mely az egyet felett a kormány felügyeleti jogát általában, a közgyűlésen pedig egy kiküldendő hatósági biztos által gyakorolja: jó eleve bejelendő. Mindenféle gyűlés székhelye: Kolozsvár.

Tizedik fejezet: Tisztviselők teendői.

13. §. Az elnök képviseli a társulatot a hatóságok vagy valamely harmadik személy irányában. A köz- és választmányi gyűléseken elnököl, összehívja a választmányi ülést, tarthat rendkívüli közgyűlést. Az évi rendes közgyűléseken jelentést tesz a társulat működéséről általában. Egyenlő szavazatoknál döntő szava van. A választmány határozatainak fogantatására felvigyáz. Utalványozza a választmány által jóváhagyott költségeket.

14. §. A szakelnökök helyettesei az elnöknek mindenben. Ezenkívül a szakgyűléseknek vezetői. Gondoskodnak a szakgyűlések tárgyairól. Az elnök helyettesítését felváltva eszközlik.

15. §. A titkár viszi a levelezést, vezeti a köz- és választmányi gyűlések jegyzőkönyveit, gondoskodik a népszerű tudományos estélyek tárgyairól. A gyűlések tartásáról hirlapilag tudósítja a közönséget. A szakgyűlések és népszerű tudományos estélyek tárgyairól a hozzá beérkezett szakjegyzőkönyvek és az előadó által beszolgáltatott kivonatok alapján saját útnán röviden értesíti a közönséget. Nyilván tartja a tagok évenkénti létszámát.

16. §. Szakjegyzők teendői az előadók által beadott kivonatok alapján a szakgyűlésekről jegyzőkönyvet vezetni, azoknak adatait a titkár számára hirlapi közlés végett átszolgáltatni.

17. §. A pénztárnok felelősség mellett kezeli a társulat vagyonyát, a pénzt és ezen kezeléshez szükséges irományokat. Pontos jegyzőkönyvet vezet a bevételről és kiadásról s ezekről jelentést tesz a választmányi és közgyűléseken; számadatát a választmány felévenként átvizsgálhatja és az eredményről értesíti a közgyűlést. A pénztári kiadás az elnök és titkár aláírásával ellátott nyugtára történhetik.

Tizenegyedik fejezet: A tisztviselők választása.

18. §. A társulat tisztviselői: az elnök, a titkár, a pénztárnok a tisztújító közgyűlésen két évre általános szótöbbséggel és titkos szavazattal választatnak. (Ha szótöbbség az első szavazásnál nincs, a második szavazás csak a két legtöbb szavazatot nyert között történik. A szakelnökök, szakjegyzők, három-három választmányi tag évről-évre az évi közgyűlésen választatnak, azon megjegyzéssel, hogy ezekre az illető szakosztályba beiratkozott tagok szavazhatnak. A választási módokat itt is a fennebbiek.)

Tizenkettődik fejezet: Vagyon.

19. §. A társulati vagyon áll a rendes és pártoló tagdíjakból. A tagdíjakra az év január 1-vel kezdődik. Az örökítő és pártoló díjak takarékpénztárilag kezeltenek és csak kamataik költhetők el.

Tizenharmadik fejezet: A társulat pecsétje.

20. §. A társulat következő köriratu pecsétet használ: „Kolozsvári orvos-természettudományi társulat 1875.”

Tizennegyedik fejezet: Peres ügyek.

21. §. A társulat viszonyaiból eredő peres ügyeket a választmány intézi el, melyek határozata ellen azonban a közgyűlés elé lehet fellebbezni.

Tizenötödik fejezet: Kizárás a társulattól.

22. §. Ha valaki az egyletbe felvett tagok közül az egylet morális tekintélyét magaviselete által sértené, az egyletből kizárható. A kizárás következő módon történik:

a) a kizárást kívánó indítvány legalább 15 tag által legyen aláírva;

b) szükséges, hogy a választmány legalább kétharmada az indítványnak közgyűléseni tárgyalását megszavazza;

c) az e czélra külön hirdetett rendkívüli gyűlésen legalább 50 tag legyen jelen. Ha ennyi nem gyűl egybe, a gyűlés 8-ad napra újra egybehívandó, midőn azonban a jelenlevők határozhatnak. Mindkét esetben szükséges, hogy a jelenlevőknek kétharmada a kizárás mellett szavazzon.

Tizenhatodik fejezet: A társulat feloszlása.

23. §. Ha a társulatnak akármely okból meg kellene szünnie, vagyónának hová fordítását egy évnegyeddél előre összehívott közgyűlésen a jelenlevők határozzák el, kétharmaduk beleegyezésével. E határozat azonban kivétel előtt felsőbb jóváhagyás elébe terjesztendő.

24. §. Ha a társulat ez alapszabályokban megállapított hatáskörét túllépne, a belügyminiszteriumnak joga van a társulatot feloszlattani.

Dr. Abt Antal s. k. elnök.

Látta a magyar királyi belügyminiszter. Budapest, 1875. évi október hó 11-én.